

Diplomātiskās kravas

Publicēts: 04.11.2022.

Diplomātiskās kravas tiek noformētas, ievērojot Eiropas Savienības normatīvo regulējumu muitas jomā, [1961.gada 18.aprīļa Vīnes konvenciju par diplomātiskajiem sakariem](#) (turpmāk – Vīnes 1961.gada konvencija) un [1963.gada 24.aprīļa Vīnes konvenciju par konsulārajiem sakariem](#) (turpmāk – Vīnes 1963.gada konvencija).

Privilēģijas un neaizskaramību atbilstoši Vīnes 1961.gada konvencijai un Vīnes 1963.gada konvencijai saistībā ar muitas formalitāšu kārtošānu par ievadamajām precēm ir tiesīgi izmantot Latvijas Republikā akreditēto valstu diplomātisko/konsulāro pārstāvniecību amatpersonas (darbinieki), kuras ieceļo veikt dienesta pienākumus Latvijas Republikā kā uzņemošajā valstī no valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts.

Atbrīvojumi no muitas maksājumiem un muitas pārbaudes uzņemošajā valstī

Uzņemošajai valstij jāatļauj ievest un jāatbrīvo no visiem nodokļiem un ar tiem saistītiem maksājumiem priekšmeti, kuri paredzēti pārstāvniecības oficiālai lietošanai, kā arī priekšmeti diplomātiskās/konsulārās pārstāvniecības darbinieka vai viņa ģimenes locekļu, kuri dzīvo kopā ar viņu, personīgai lietošanai, ieskaitot priekšmetus, kuri paredzēti viņa iedzīvei.^[1]

Diplomātiskās/konsulārās pārstāvniecības darbinieku un viņu ģimenes locekļu personīgā bagāža ir atbrīvota no pārbaudes, izņemot gadījumus, kad ir nopietns pamats pieņemt, ka tā satur priekšmetus, kuru imports vai eksports ir aizliegts ar likumu, vai to regulē uzņemošās valsts noteikumi par karantīnu.^[2]

[1] Vīnes 1961.gada konvencijas 36.panta 1.daļa un Vīnes 1963.gada konvencijas 50.panta 1.daļa.

[2] Vīnes 1961.gada konvencijas 36.panta 2.daļa un Vīnes 1963.gada konvencijas 50.panta 3.daļa.

Preču deklarēšana, kad diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības Latvijas Republikā ievēd preces (priekšmetus) oficiālai lietošanai

Ievēdot preces/priekšmetus (izņemot akcīzes preces), kas paredzētas diplomātiskās/konsulārās pārstāvniecības oficiālai lietošanai, krava var tikt atbrīvota no muitas formalitātēm, proti, nav jāveic importa deklarācijas noformēšana par šīm precēm.

Lai diplomātiskās/konsulārās pārstāvniecības oficiālai lietošanai paredzētās preces (priekšmeti) tiktu atbrīvotas no muitas formalitātēm, preču sūtījumam ir jābūt identificējamam. Krava ir identificējama, ja:

pavaddokumentos kā saņēmējs ir norādīta diplomātiskā/konsulārā pārstāvniecība, kas atrodas Latvijā un kā nosūtītājs ir norādīta trešo valstu diplomātiskā/konsulārā pārstāvniecība,

tās pavadošajos dokumentos ir atzīmes, kas liecina par diplomātisko statusu,

uz tās ir speciālas drošības uzlīmes, pazīmes, pēc kurām var secināt, ka tā ir diplomātiskā krava.

Sūtījumi, kas adresēti diplomātiskās/konsulārās pārstāvniecības darbiniekiem, tiek atbrīvoti no muitas maksājumiem, bet par tiem ir jānoformē importa deklarācijas. Lai sūtījumam piemērotu atbrīvojumu no muitas maksājumiem, jānoformē standarta muitas deklarācija – H1.

Preču pārvietošana, Latvijas Republikas diplomātiskā un konsulārā dienesta darbiniekiem atgriežoties no dienesta ārvalstīs

Latvijas diplomātiskā/konsulārā dienesta darbinieku, kuri atgriežas no dienesta ārvalstīs, Savienības muitas teritorijā ievestajām precēm jāpiemēro muitas procedūra – laišana brīvā apgrozībā, noformējot muitas deklarāciju un samaksājot normatīvajos aktos noteiktos muitas maksājumus: ievēdmuitas nodokli, pievienotās vērtības nodokli un akcīzes nodokli (par akcīzes precēm).

Precēm ir piemērojams atbrīvojums no muitas maksājumiem, ja tiek ievēroti muitas tiesību aktos noteiktie nosacījumi personiskās mantas, ko ievēd fiziskas personas, kuras pārceļas no pastāvīgās dzīvesvietas trešā valstī uz pastāvīgu dzīvesvietu Savienības muitas teritorijā, ievēšanai. Ar informāciju par nosacījumiem personiskās mantas atbrīvojumam no muitas maksājumiem, pārceļoties no trešās valsts uz pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā, var iepazīties sadaļā Muita – [Ceļojot ārpus Eiropas Savienības](#), tēma “Pārceļšanās uz dzīvi Latvijā no valsts ārpus Eiropas Savienības”.

Pārvietojot caur Latvijas Republikas teritoriju tranzītā preces (priekšmetus), kas paredzētas diplomātiskās/konsulārās pārstāvniecības oficiālai lietošanai citā valstī (t.sk. ES dalībvalstī), personīgās lietošanas priekšmetus un iedzīvi no trešās valsts, atgriežoties uz savu dienesta vietu vai arī uz savu valsti, vai dodoties ieņemt savu amatu Eiropas Savienībā, izmantojot neatkarīgo pārvadātāju, precēm ir jāpiemēro kāda no muitas procedūrām, noformējot atbilstošu muitas deklarāciju.

Ārpussavienības preču pārvietošanai no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā tiek izmantota ārējā tranzīta procedūra.

Piemērojot Savienības ārējā tranzīta procedūru vai TIR procedūru, deklarācijai jāpievieno pārvadājuma un komerciālie dokumenti, kuros norādīta precīza informācija par precēm un pārvadājumu un pamatojoties uz kuriem persona (pārvadātājs) ir tiesīga rīkoties ar precēm (piemēram, pārvadājuma dokuments (CMR), pilnvarojums).

Tranzīta kravai ir jābūt ārēji apzīmētai kā diplomātiskajai kravai, pavadošajos dokumentos ir jābūt ietvertām norādēm par tās statusu.

Tranzīta procedūras pabeigšanai preces jāuzrāda galamērķa muitas iestādei.

Diplomātisko/konsulāro sūtījumu muitas kontroles punktā drīkst uzrādīt nosūtošās valsts pilnvarots pārstāvis.

Uz diplomātiskā/konsulārā pasta sūtījumu pakām jābūt redzamām ārējām atzīmēm, kas norāda uz to statusu, un to saturā drīkst būt tikai oficiālā korespondence un dokumenti vai pārstāvniecību oficiālai lietošanai paredzēti priekšmeti.[1]

Diplomātiskā/konsulārā pārstāvniecība nodrošina diplomātisko/konsulāro kurjeru ar oficiālu dokumentu, kurā norādīts viņa statuss un paku skaits, kuras sastāda diplomātisko pastu. Veicot savas funkcijas, viņš atrodas uzņemošās valsts aizsardzībā.[2]

Diplomātiskajiem/konsulārajiem kurjeriem tiek izsniegtas diplomātiskās pases, kurās ir veikts ieraksts par darba vietu.

Katram diplomātiskajam/konsulārajam transporta braucienam tiek sagatavots pavaddokuments – kurjera lapa, kurā norādīts diplomātiskā/konsulārā sūtījuma pārvadāšanai pilnvarotā kurjera un/vai autotransporta vadītāja vārds, uzvārds, dienesta vai diplomātiskās pases numurs, sūtījuma adresāts un paku skaits, kā arī plombu numuri.

Nosūtošā valsts vai pārstāvniecība drīkst nozīmēt ad hoc (pagaidu nozīmētais) diplomātisko/konsulāro kurjeru, kuram arī tiek izsniegts oficiāls dokuments, kurā norādīts viņa statuss un paku skaits, kuras sastāda diplomātisko/konsulāro pastu. Ad hoc diplomātiskā/konsulārā kurjera imunitātes beidzas, kad šāds kurjers ir nogādājis viņam uzticēto diplomātisko pastu saņēmējam.[3]

Ad hoc diplomātiskajiem/konsulārajiem kurjeriem tiek izsniegta ad hoc kurjera pilnvarojuma nota, kurā norādīti šādi dati – vārds uzvārds, pilsoņa vai dienesta, vai diplomātiskās pases numurs, brauciena mērķis, plombu numuri, dati par autotransportu.

---

[1] Vīnes 1961.gada konvencijas 27.panta 4.daļa, Vīnes 1963.gada konvencijas 35.panta 4.daļa.

[2] Vīnes 1961.gada konvencijas 27.panta 5.daļa, Vīnes 1963.gada konvencijas 35.panta 5.daļa.

[3] Vīnes 1961.gada konvencijas 27.panta 6.daļa, Vīnes 1963.gada konvencijas 35.panta 6.daļa.

Akcīzes preču piegāde no trešās valsts

Ja preču saņēmējs ir ārvalstu diplomātiskā/konsulārā pārstāvniecība vai tās darbinieks, par akcīzes precēm jānoformē standarta importa deklarācija, kuras datu elementos norāda:

d.e. 3/16 (Importētājs) - diplomātiskās/konsulārās pārstāvniecības darbinieka vārds, uzvārds, ja saņēmējs ir fiziska persona, vai muitas pārstāvis, ja saņēmējs ir pārstāvniecība^[1];

d.e. 1/11 (Papildprocedūra) – kods “10M” un “27Z”;

d.e. 2/3 (Uzrādītie dokumenti, sertifikāti un atļaujas):

- ar kodu “0470” – Ārlietu ministrijas apstiprināts (paraksts un zīmogs sertifikāta 6. ailē)^[2]
Pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikāts,^[3] kura kopija pievienota pavaddokumentiem;
- ar kodu “0111” – pārstāvniecībai piešķirtais nodokļu maksātāja vai PVN numurs.

Akcīzes preču piegāde no muitas noliktavas/ brīvās zonas/ pagaidu uzglabāšanas vietas

Ja ārvalstu diplomātiskā/konsulārā pārstāvniecība vai tās darbinieks iegādājas trešo valstu akcīzes preces muitas noliktavā, brīvajā zonā vai pagaidu uzglabāšanas vietā, tad jānoformē standarta importa deklarācija, kuras datu elementos norāda:

d.e. 3/16 (Importētājs) – preču pārdevējs (piemēram, Latvijas komersants), kas no muitas noliktavas, brīvās zonas vai pagaidu uzglabāšanas vietas pārdod preces diplomātiskajai/konsulārajai pārstāvniecībai vai darbiniekam;

d.e. 3/27 (Pircējs) – diplomātiskās/konsulārās pārstāvniecības nosaukums vai darbinieka vārds, uzvārds;

d.e. 1/11 (Papildprocedūra) – kods “10M” un “27Z”;

d.e. 2/3 (Uzrādītie dokumenti, sertifikāti un atļaujas) – ar kodu “0470” – Ārlietu ministrijas apstiprināts (paraksts un zīmogs sertifikāta 6. ailē)^[4] Pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikāts, kura kopija pievienota pavaddokumentiem.

[1] Pārstāvniecības nevar saņemt *EORI* numuru, tāpēc jāizmanto pārstāvis.

[2] Norāde sertifikāta 7. ailē, ja personai piešķirtas tiesības izmantot sertifikātu bez apstiprināšanas (maksimālais atbrīvojuma termiņš – 36 mēneši), saskaņā ar Ārlietu ministrijas lēmumu lietot Pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikātu bez apstiprināšanas.

[3] Ārlietu ministrijas apstiprināts Pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikāts, kura veidlapas paraugs noteikts Regulas Nr.282/2011 II pielikumā, ievērojot likuma “Par akcīzes nodokli” 20.panta pirmās un piektās daļas prasības.

[4] Norāde sertifikāta 7. ailē, ja personai piešķirtas tiesības izmantot sertifikātu bez apstiprināšanas (maksimālais atbrīvojuma termiņš – 36 mēneši), saskaņā ar Ārlietu ministrijas lēmumu lietot Pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikātu bez apstiprināšanas.

Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošana tiek organizēta atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam.

Latvijas Republikas normatīvais regulējums paredz, ka šķērsot ārējo robežu robežšķērsošanas vietās ārpus kārtas drīkst personas ar diplomātiskajām, Eiropas Komisijas vai Apvienoto Nāciju Organizācijas pasēm.[1]

Diplomātiskajām/konsulārajām kravām (pastam), ko transportē neatkarīgais pārvadātājs vai diplomātiskais/konsulāras kurjers bez diplomātiskās pases, nav tiesības šķērsot ārējo robežu robežšķērsošanas vietās ārpus kārtas.

---

[1] Latvijas Republikas valsts robežas likuma 10.panta 10.daļas 2.punkts.